

Evropská unie doufá ve volný obchod s Afrikou již od roku 2014

Před 10 lety se v Evropská unie (EU) sešla se zástupci 70 afrických, karibských a tichomořských zemí s cílem podpořit obchod států a získat pro země EU přístup na jejich trhy. S dohodou doposud souhlasilo jen 15 karibských států, ostatní země se obávají, že jejich rozvíjející se průmysl se nevyrovná s novou konkurencí. Evropská komise pro obchod stále doufá, že většina jednání bude ukončena během příštího roku. V současnosti EU ztrácí na rozvíjejících se trzích vliv, zatímco USA zde navýšily svou spolupráci a Čína skoro zdvojnásobila bilaterální dohody s Afrikou z 91 miliard USD v roce 2009 na 166 miliard USD v roce minulém. Africké země se obávají nedostatečné konkurenceschopnosti, čínský dovoz například v Senegalu a Malawi vyvolal v minulém roce protičínské protesty. Aby země navíc mohly přistoupit k volnému obchodu, musely by provést daňové reformy, neboť velká část příjmů pochází právě z celních příjmů. EU totiž požaduje, aby její import byl až v 80 % zbaven zdanění dovozu.

Prezidenti Súdánu a Jižního Súdánu podepsali dohodu o ropě, produkce ropy by se měla obnovit

Súdánský prezident Omar Hassan al-Bashir a jihosúdánský prezident Salva Kiir podepsali smlouvu o spolupráci a obchodu, včetně zajištění společné hranice. Dohoda, která byla podepsána v etiopském městě Addis Abeba, přichází po třítýdenním jednání. V Jižním Súdánu by mělo dojít k obnovení produkce ropy a jejím následnému transferu přes sousední Súdán. Vývoz ropy, který byl minulý rok na 350 000 barelů denně, by měl významně pomoci v obnovení ekonomik východoafrických zemí. Ministři zahraničních věcí podepsali dohodu, která má ustanovit demilitarizované pásmo podél společné hranice. Podle soudánského prezidenta Bashira jde o „historický okamžik pro budování míru“. Sporných ovšem zůstává stále pět území, na něž si oba státy dělají nárok.

Členové OSN se na řešení situace v Mali neshodli

Ve středu se členové OSN na každoročním setkání Valného shromáždění OSN při otázce řešení současné situace v Mali rozdělili na dva tábory. Zatímco Francie a některé sousední státy Mali požadovaly vojenskou intervenci na sever západoafrické země, kde islamističtí povstalci vyhlásili nezávislý stát Azawad, Spojené státy americké uvedly, že Mali musí nejprve ustanovit řádně zvolenou vládu. V březnu proběhl v západoafrické zemi vojenský převrat, který svrhnul přechodnou vládu. Následně byla ustanovena prozatímní vláda, termín voleb nebyl doposud určen. Islamističtí povstalci ovládají skoro dvě třetiny země a sousední státy je obviňují ze spolupráce s teroristickou skupinou Al-Kaida. Francie a sousední země Mali argumentují ve prospěch vojenského zásahu tím, že současná situace ohrožuje regionální stabilitu a bezpečnost. USA naopak vidí řešení v demokraticky zvolené vládě, která nestabilitu země ukončí politickým vyjednáváním a obnovením právního státu. Diplomaté jsou k přijetí mandátu, který by vojenskou intervenci umožňoval, spíše skeptičtí. Někteří členové OSN ale upozorňují, že v zemi hrozí humanitární krize. Na 400 000 obyvatel totiž důsledkem nestability přišlo o své domovy.

Vietnamský soud odsoudil tři významné bloggery k vysokým trestům odnětí svobody

Rozsudek je posledním z řady tvrdých opatření

proti vzkvétající vietnamské nezávislé internetové blogosféře, která je součástí jedné z nejrychleji rostoucích internetových populací na světě. Nekompromisní postup vietnamské komunistické vlády vůči svým kritikům na internetu jí od významné nevládní organizace obhajující svobodu tisku Reporters Without Borders (RWB) vysloužil označení „nepřítel internetu“. Podle RWB pouze Čína a Írán vykazuje větší počet zatčených novinářů než Vietnam. Tři významní bloggeři, zakládající členové nezávislé vietnamské webové stránky Free Journalist Club, byli odsouzeni k trestům odnětí svobody v rozmezí 4-12 let. Rozsudek tvrdě odsoudili zástupci lidskoprávní organizace Humans Rights Watch. Americká ministryně zahraničí Hillary Clinton již dříve vyjádřila znepokojení ze zhoršujícího se stavu lidských práv ve Vietnamu.

Generální tajemník NATO se setkal s ruským ministrem zahraničí

Generální tajemník NATO dorazil na jednání OSN v New Yorku. Zde se setkal s ruským ministrem zahraničí Sergej Lavrovem. Hovořili o ruské spolupráci se Severoatlantickou aliancí na misi ISAF v Afghánistánu. Oba politiky rozdělují spor o protiraketovou obranu, kterou USA spolu s NATO buduje a Ruská federace se obává, že je namířena proti ní. Oba politici se shodli na nutnosti rozšířit dialog v rámci pravidelných setkání NATO-Rusko.

USA sníží sankce vůči Barmě

Barma si díky uvolněním politických poměrů polepšila v hodnocení USA, Evropy i OSN. USA v červenci vzhledem k tomu, že Barma propustila politické vězně, uvolnila některé ekonomické sankce, které vůči barské vládě uvalila. Nyní americká ministryně zahraničí Hillary Clinton oznámila barskému prezidentu Thein Sein, že USA jsou připraveny uvolnit další ekonomická omezení. Thein Stein prohlásil, že si cení důvěry USA a popřál štěstí americkému prezidentu Baracku Obamovi ke znovuzvolení.

USA zmírní sankce na dovoz barského zboží

Po jednání s barským prezidentem Theinem Seinem na půdě Valného shromáždění OSN v New Yorku to oznámila americká ministryně zahraničí Hillary Clinton. USA se podle Clintonové rozhodly uvolnit embargo na barské zboží v důsledku tamního reformního procesu. Podle mluvčího barského parlamentu Shwe Manna jsou vládní reformní kroky „nezvratitelné“ a povedou k vytvoření volného trhu a demokratického systému více stran. Souběžně s návštěvou barského prezidenta probíhá v USA také několikadenní návštěva vůdkyně barské opozice Aung San Suu Kyi, která o víkendu obdržela jedno z nejvyšších amerických civilních státních vyznamenání, Zlatou medaili Kongresu.

Súdán a Jižní Súdán se dohodly na transferu ropy

Po čtyřech dnech jednání v etiopském městě Addis Abeba došlo k částečnému průlomu v jednání, když se lídři obou zemí dohodli na sporných otázkách týkajících se ropy. Přestože zprostředkovatelé jednání ohlásili, že je dohoda uzavřena, smlouvu prezidenty podepíší až ve čtvrtek. Politici se shodli i na vytvoření demilitarizovaného hraničního pásma, další podrobnosti ale nejsou známy. Dohoda ovšem neřeší spornou oblast Abyei a několik dalších hraničních zón, na které si dělají nárok obě země. V lednu Jižní Súdán odstavil produkci ropy poté, co obvinil sousední Súdán z krádeže ropy. Ekonomiky obou zemí byly zastavením produkce

ropy poškozeny a na začátku dubna se Súdán a Jižní Súdán ocitly na pokraji války.

Malema byl uznán vinným, u soudu kritizoval jihoafrického prezidenta Zumu

Bývalý člen vládnoucího Afrického národního kongresu (ANC) a jeden z největších kritiků jihoafrického prezidenta Jacoba Zuma Julius Malema byl ve středu odsouzen za zpronevěru peněz z veřejného rozpočtu v provincii Limpopo. Julius Malema u soudu vinu odmítl a označil Jihoafrickou republiku za „banánovou republiku, které vládne negramotný prezident“. Po jednání soudu byl bývalý politik propuštěn na kauci ve výši 1200 USD. Další jednání soudu bylo stanoveno na 30. listopadu. Na podporu Malemi se sešly stovky lidí, kteří celý proces považují za politicky motivovaný.

Guiney se podařilo vyjednat odpuštění dluhu ve výši 2,1 miliard USD

Mezinárodní měnový fond (MMF) a Světová banka (SB) odpustí silně zadlužené západoafrické zemi dluh v hodnotě 2,1 miliard USD. V současnosti se zahraniční dluh Guiney pohybuje kolem 3,2 miliard USD, odpuštění bude tak znamenat snížení dluhu o dvě třetiny. Pomoc MMF a SB je určena k nastartování rozvojových projektů v zemi.

Burkina Faso plánuje otevřít šest nových dolů

Podle ministra pro těžbu Salif Lamoussa Kabora by v Burkině Faso mělo vzniknout hned 6 dolů, které zdvojnásobí příjmy z nerostného bohatství. Vláda rovněž chce připravit novou legislativu, která bude těžbu regulovat. Podle současného návrhu zákona bude muset každá těžbařská společnost odvést 20% daň z nákupu licence a vláda plánuje i další daňové změny, které mají přinést více peněz do rozpočtu. V současnosti tvoří příjem z nerostného bohatství asi 12,7 % HDP. „S navýšením počtu dolů na 14 bychom se měli dostat na 20 až 25 % HDP. To je náš cíl,“ uvedl ministr Kabora. Země má velké zásoby drahých minerálů a zinku.

Arabský fond poskytl Tunisku půjčku v hodnotě 176 milionů USD

Úvěr, který severoafrická země získala, je určen na reformu finančního a bankovního systému. Část půjčky má rovněž jít na podporu platební bilance Tuniska a posílení devizových rezerv. Podle centrální banky získalo Tunisko úvěr s 1% úrokem. Ekonomika země se stále zotavuje z jasmínové revoluce, která odstartovala arabské jaro.

Delegace USA se nezúčastní projevu iránského prezidenta na půdě OSN

Americká delegace při OSN oznámila, že se nezúčastní projevu iránského prezidenta Mahmoud Ahmadinejad. Svoje rozhodnutí odůvodnila tím, že projevy iránského prezidenta směřují k dehonestaci Izraele. Mahmoud Ahmadinejad v minulosti v projevu prohlásil, že Izrael využívá holocaust k získávání finančních prostředků. Delegace USA během jeho projevu několikrát odešla. Americký prezident ovšem zdůraznil, že otázku iránského jaderného programu hodlá řešit diplomatickou cestou.

Republikáni požadují více informací k útoku v Libyi

Americká republikánská strana obvinila administrativu amerického prezidenta Baracka Obamy, že úmyslně mlží o pozadí útoku na amerického velvyslance v Libyi. Republikáni požadují více informací o celé události. Někteří

členové republikánské strany tvrdí, že demokraté s uveřejněním informací váhají kvůli nadcházející volbě prezidenta, protože se obávají, že by informace mohl využít Mitt Romney proti administrativě Baracka Obamy. Americká velvyslankyně při OSN Susan Rice útok považuje za spontánní. Někteří informace ovšem naznačují, že se jednalo o dlouho plánovaný teroristický útok.

Maroko získalo od Světové banky úvěr v hodnotě 300 milionů USD

Světová banka (SB) schválila severoafrické zemi úvěr ve výši 300 milionů USD, který je určen na podporu zaměstnanosti mladých lidí, podpoře rovných příležitostí pro muže a ženy a snížení dopadu krize eurozóny. Nezaměstnanost mladých lidí přesahuje v Maroku přes 30 % a negramotnost žen je na venkově až 80 % žen. Skoro čtvrtina z 33 milionové populace žije v chudobě. Centrální banka Maroka předpokládá, že ekonomický růst se v letošním roce bude pohybovat mezi 2 až 3 %. Navíc země má nejvyšší schodek státního rozpočtu od roku 1990, který tvoří skoro 53 % HDP. Ekonomika Maroka je úzce navázána na eurozónu, jejíž krize zasáhla i příjmy severoafrické země z cestovního ruchu. Na začátku září schválila Africká rozvojová banka (AfDB) půjčku v hodnotě 800 milionů USD na podporu obnovitelných energetických zdrojů.

Kritik jihoafrického prezidenta čelí obvinění u soudu, na jeho podporu se sešly stovky lidí

Julius Malema, bývalý člen vládnoucího Afrického národního kongresu (ANC) a jeden z největších kritiků jihoafrického prezidenta Jacoba Zuma, ve středu stane před soudem, kde čelí obvinění ze zpronevěry veřejných peněz. Podvodu se měl dopustit v hlavním městě provincie Limpopo Polokwane, kdy měl uzavřít nevýhodnou smlouvu na výstavbu infrastruktury a zpronevěřit 6,3 milionů USD. Spolu s ním byli obviněni i čtyři podnikatelé, všichni to ale odmítají. Na podporu Malemi se sešlo několik stovek lidí, kteří považují celý proces za politicky motivovaný. Podle jihoafrického finančního úřadu dluží Malema přes 2 miliony USD na daních, obvinění, kterým čelí bývalý politik u soudu, ale nemá mít s daňovými úniky nic společného.

V Tanzanii má dojít k restrukturalizaci státní petrolejářské společnosti a regulaci odvětví

Tanzanie plánuje restrukturalizovat státní petrolejářskou společnost The Petroleum Development Corporation (TPDC), aby východoafrická země mohla lépe regulovat své zásoby zemního plynu. Společnost TPDC má být rozdělena na dvě samostatné, přičemž jedna bude působit jako regulátor v rychle rostoucím odvětví průmyslu a druhá se stane obchodní ropnou

firmou. „V současnosti pracuje TPDC na bázi střetu zájmu, když pracuje jako regulátor a investor zároveň,“ uvedl předseda parlamentního výboru pro státní podniky Zitto Kabwe. V červnu země ztrojnásobila odhad zásob zemního plynu, Tanzanie proto chce vytvořit legislativu, která povede k regulaci ropného průmyslu. Oblast východní Afriky se v posledních letech stala potenciálním producentem ropy a zemního plynu, když v roce 2006 byla objevena ložiska ropy v Ugandě, následně zásoby zemního plynu oznámila i Tanzanie, Mosambik a Keňa.

Mezinárodní měnový fond předvídá růst Keni, ohrozit ho mohou jen volby

Ekonomický růst by v letošním roce a roce nadcházejícím měl být podle Mezinárodního měnového fondu (MMF) větší než 5 %. Vzrůstající inflace a propad keňského šilinku v roce 2011 snížily odhad růstu z 5,8 % na 4,4 %. Podle MMF mohou růst východoafrické země ohrozit jen nadcházející prezidentské volby, které se mají konat v březnu příštího roku. Po posledních volbách v roce 2007 propuklo násilí, v němž zemřelo na 1200 lidí. Inflace v Keni se snižuje již od prosince a investoři znovu začínají ve východoafrické zemi investovat. Keňské ministerstvo pro hospodářské plánování odhadlo ekonomický růst mezi 3,5 až 4,5 %, zatímco ministerstvo financí je optimističtější a očekává růst 5,3 %.

Čína uvedla do služby svou první letadlovou loď

300 metrů dlouhá letadlová loď Liaoning je upravenou a zrenovovanou lodí sovětského původu, kterou čínská armáda zakoupila od Ukrajiny. Plavidlo zatím není osazeno akceschopnými letouny a bude v blízké době sloužit hlavně ke cvičným účelům, avšak podle Číny povede zapojení letadlové lodi do armádní služby ke zvýšení její kapacity hájit své státní zájmy. Uvedení lodi do provozu přichází v době množících se teritoriálních sporů v Jiho- a Východočínském moři a vzrůstajícího znepokojení Japonska a dalších zemí v regionu nad rostoucí námořní silou Číny.

Podle americké studie jsou útoky dronů v Pákistánu nevhodné

Univerzita Stanford vypracovala odbornou studii podle které jsou útoky amerických bezpilotních letadel v Pákistánu nevhodné. Drony podle americké studie zabijí příliš mnoho civilních obyvatel a obyvatelstvo značně traumatizují. Studie také poukazuje na fakt, že jen 2% zabitých americkými drony představují cíle z kategorie "High level". Kampaň amerických bezpilotních letadel je přitom zdůvodňována právě útoky na cíle

z kategorie "High level". Útoky bezpilotních letadel jsou také sporné z pohledu mezinárodního práva a vyvolávají neshody mezi USA a Pákistánem.

USA prohlásily, že udělají co musí, aby zabránily získat Íránu jadernou zbraň

Americký prezident Barack Obama na zasedání valného shromáždění OSN v New Yorku prohlásil, že Spojené státy americké udělají "co musí", aby zabránily Íránu získat jadernou zbraň. Reagoval tak na kritiku jeho prezidentského protikandidáta Mitta Romneyho, že nedostatečně hájí zájmy Izraele. Generální tajemník OSN Ban Ki-moon varoval před útokem na Írán. Vojská operace proti Íránu by podle jeho slov měla nedozírné následky pro všechny zúčastněné strany i celý region Blízkého východu.

Severní Korea pravděpodobně plánuje zemědělské reformy

Podle informací zdroje blízkého vládním kruhům v Pekingu i Pchjongjangu hodlá Severní Korea umožnit farmářům, aby si mohli ponechat větší podíl sklizně v kroku, který by zvětšil dosavadní zásoby zemědělských produktů, zastavil stoupající ceny potravin a zmírnil podvýživu severokorejského obyvatelstva. Podle dosavadní praxe, fungující od roku 2005, kdy byla soukromá produkce zemědělských produktů zakázána, odprodávají v KLRD farmáři státu sklizenou úrodu za státem stanovenou cenu, která se výrazně liší od ceny tržní. Podle plánovaných reforem by si severokorejští zemědělci mohli ponechat pro svoji potřebu a následný prodej 30 až 50% úrody, kterou vypěstují. Severní Korea se od hladomoru v 90. letech potýká s trvalým nedostatkem potravin. Podle zdrojů OSN by k plné saturaci obyvatelstva KLRD potřebovala sklídit více než 5 milionů tun brambor a obilí ročně, její roční sklizeň však v současnosti podle odhadů jihokorejských analytiků kolísá mezi 3,5-4,7 miliony tun. Situace se ještě zhoršila po nedávných povodních, které zničily více než 10% úrody obilí.

Nigerijská armáda deklaruje smrt 35 členů militantní Boko Haram

Nejméně 35 islamistů z militantní skupiny Boko Haram zemřelo na severovýchodě země po střetu s armádou, dalších více než 60 členů zadržela armáda v nigerijských státech Adamawa a Yobe. Zásah armády proběhl z neděle na pondělí, v hlavním městě státu Yobe, v Damaturu, byl uložen zákaz vycházení. Město Damaturu patří mezi nejčastější cíle skupiny Boko Haram, která požaduje zavedení islámského práva šaría. Při útocích Boko Haram zemřelo ve střední a severní Nigérii od roku 2010 na 1400 lidí.

Reklama:

Čtěte i prodávejte PressEXPRESS!

Vaše rychlé noviny...

Pro osobní potřebu a pro účely propagace novin PressEXPRESS na trhu je možné tiskovinu stahovat, tisknout a distribuovat zdarma. Tato tiskovina může být tištěna a prodávána za cenu uvedenou záhlaví. Prodejce je povinen tržbu za tuto tiskovinu řádně zdánit. Cena je chápána jako konečná vč. DPH. Při prodeji v zahraničí je prodejce povinen stanovit prodejní cenu v místní měně přiměřenou kursu a prodejní ceně v CZK. Za prodej této tiskoviny vydavatel doporučuje – nevyžaduje – odvádět 10% vč. DPH z celkové měsíční tržby za tuto tiskovinu na účet vydavatele vedený u Raiffeisen Bank. IBAN: CZ280550000000307321060. Variabilní symbol 333. V případě, že požadujete vystavení daňového dokladu uveďte jako variabilní symbol (VS) Vaše identifikační číslo (IČ), specifický symbol (333) a do pole zpráva pro příjemce uveďte identifikační údaje pro zaslání daňového dokladu, nebo se dohodněte osobně, e-mailem, či telefonicky u vydavatele. Minimální doporučená částka pro vystavení daňového dokladu činí 200,- CZK. PressEXPRESS, vychází denně v České republice, po vytištění i kdekoliv na světě, vydává Blue Projects Agency, s.r.o., Roháčova 188/37, Praha 3, PSČ: 130 00. Číslo periodického tisku přidělené ministerstvem kultury ČR: MK ČR E 19790. Kontakt: e-mail: info@bpagency.cz. Odpovědný šéfredaktor: Marek Górges, jr.

© 2012 Blue Projects Agency